

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN ĐỐI VỚI CÁI CÁCH TỔ CHỨC BỘ MÁY QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ NGÀNH THEO LÃNH THỔ

ThS. GIANG THỊ NGỌC (*)

Tóm tắt: Xã hội luôn vận động và phát triển, do đó ngành hoặc lĩnh vực mới ra đời là tất yếu khách quan, cũng là cơ sở thiết lập bộ máy quản lý hành chính nhà nước. Tuy nhiên, sự khác biệt giữa các ngành, lĩnh vực, vùng, miền, địa phương cũng tạo nên sự khác biệt đối với tổ chức bộ máy hành chính nhà nước. Bài viết phân tích một số vấn đề lý luận và thực tiễn đối với cải cách tổ chức bộ máy quản lý nhà nước về ngành theo lãnh thổ ở Việt Nam.

Từ khóa: Cải cách bộ máy quản lý nhà nước; lãnh thổ; Việt Nam.

Abstract: The society is always changing and developing, so the introduction of a new sector or field is indispensable, this is also the basis for setting up the state administrative system. However, the difference between sectors, fields, regions, areas and localities also make a distinction for the organization of State administrative system. This paper analyzes a number of theoretical and practical issues for organizational reform of State management apparatus for sector according to territory in Vietnam.

Keywords: State management apparatus reform; by territory; Vietnam.

Ngày nhận bài: 08/5/2019 Ngày biên tập: 09/5/2019 Ngày duyệt đăng: 13/6/2019

Hiện nay, ở Việt Nam chưa có sự thống nhất về thuật ngữ lĩnh vực và ngành, bởi trên thực tế chúng ta đang sử dụng thuật ngữ ngành và lĩnh vực một cách khác nhau. Tuy nhiên, để thực thi hoạt động quản lý, có thể hiểu ngành là một bộ phận cấu thành kinh tế - xã hội của một quốc gia bao gồm nhiều hoạt động, nhiều tổ chức có những nét đặc trưng giống nhau, tương tự nhau. Lĩnh vực có thể hiểu là một đơn vị phân loại nghề ở mức độ khái quát nhất, tập hợp những nhóm ngành có đối tượng nghề nghiệp và yêu cầu đối với người lao động tương đối giống nhau. Trong xu thế xã hội luôn vận động và phát triển, ngành hay lĩnh vực mới ra đời trong đời sống chính trị - kinh tế - văn hóa - xã hội là tất yếu khách quan không chỉ với Việt Nam mà cả thế giới. Điều này được thể hiện "trong niêm giám thống kê của các nước, số lượng phân loại ngành không ngừng gia tăng"(*)

Ở Việt Nam, quản lý hành chính nhà nước bao gồm quản lý nhà nước theo ngành và quản lý nhà nước theo lãnh thổ. Trong đó, hoạt động quản lý nhà nước về ngành luôn diễn ra gắn với một địa bàn lãnh thổ nhất định (quốc gia, vùng, địa phương: cấp tỉnh, cấp huyện, cấp xã). Hơn nữa, ngành, lĩnh vực luôn thay đổi cùng với sự phát triển kinh tế - xã hội, vì vậy theo quy luật cơ sở hạ tầng quy định kiến trúc thương tầng, việc đổi mới, kiện toàn, sắp xếp tổ chức bộ máy quản lý nhà nước về ngành là tất yếu khách quan.

1. Phân loại ngành và tổ chức bộ máy các cơ quan quản lý ngành theo lãnh thổ ở Việt Nam

Trước đây ở Việt Nam, phân loại ngành kinh tế được quy định tại Nghị định số 75/CP ngày 07/10/1993 của Chính phủ, sau đó được phân thành 04 cấp theo Quyết định số 10/2007/QĐ-TTg ngày 23/01/2007 của Thủ tướng Chính phủ. Hiện nay, phân loại ngành được thực hiện theo Quyết định số 27/2018/QĐ-TTg có 5 cấp.

(*) Trường Đại học Nội vụ Hà Nội

Xét về khía cạnh lịch sử, từ năm 1993, khi xây dựng được phân ngành kinh tế, bộ máy quản lý nhà nước về ngành ở Trung ương là các bộ và cơ quan ngang bộ giảm dần do sáp nhập một số bộ quản lý nhà nước đơn ngành thành bộ quản lý đa ngành. Cho đến nay, tổ chức bộ máy các cơ quan quản lý ngành bao gồm 22 bộ và cơ quan ngang bộ; các bộ được tổ chức theo 2 hình thức: bộ chuyên môn hóa, đặc thù và bộ quản lý đa ngành. Trong quá trình cải cách, điều chỉnh và cơ cấu lại tổ chức bộ máy cơ quan quản lý nhà nước về ngành, việc sáp nhập các bộ đơn ngành thành bộ đa ngành là xu thế tất yếu để tinh gọn bộ máy quản lý nhà nước về ngành ở Trung ương.

Về chức năng quản lý nhà nước quản lý về ngành của bộ, khoản 1, Điều 39 Luật tổ chức Chính phủ năm 2015 quy định: "Bộ, cơ quan ngang bộ là cơ quan của Chính phủ, thực hiện chức năng quản lý nhà nước về một hoặc một số ngành, lĩnh vực và dịch vụ công thuộc ngành, lĩnh vực trong phạm vi toàn quốc"⁽²⁾. Như vậy, bộ không còn thực hiện chức năng đại diện chủ sở hữu phần vốn của Nhà nước tại doanh nghiệp có vốn nhà nước theo quy định của pháp luật. Khoản 1, Điều 51 Hiến pháp năm 2013 khẳng định: "Nền kinh tế Việt Nam là nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa với nhiều hình thức sở hữu, nhiều thành phần kinh tế, kinh tế nhà nước giữ vai trò chủ đạo". Do vậy, Nhà nước phải thay đổi cách thức quản lý theo hướng tập trung thực hiện chức năng quản lý hành chính, hạn chế can thiệp vào hoạt động của các doanh nghiệp và theo tiến trình chung, đặt ra mục tiêu đến năm 2030: "Hầu hết các doanh nghiệp nhà nước có cơ cấu sở hữu hỗn hợp, chủ yếu là doanh nghiệp cổ phần" (Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 03/6/2017 về tiếp tục cơ cấu lại, đổi mới và nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước). Theo đó, "về mặt quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp cũng thay đổi, chức năng này giao cho Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp"⁽³⁾.

Bên cạnh đó, trong tiến trình cải cách bộ máy hành chính nhà nước, một số bộ, ngành đã thực hiện tinh giản đầu mối ngay trong cơ

cấu tổ chức của mình như: "Bộ Tài chính, từ đầu năm 2013 đến tháng 10/2018, đã cắt giảm khoảng 3.000 đầu mối các đơn vị từ cấp trung ương đến cấp tổ (đội) tại địa phương. Trong đó, giảm 180 đầu mối cấp phòng và tương đương, khoảng 2.800 đầu mối cấp tổ (đội) tại địa phương"⁽⁴⁾. Tháng 8/2018, Bộ Công an giảm 6 tổng cục, gần 60 đơn vị cấp cục, 300 đơn vị cấp phòng. Ở công an địa phương, sáp nhập 20 đơn vị Cảnh sát phòng cháy, chữa cháy vào Công an tỉnh, thành phố, tinh gọn tổ chức Công an cấp tỉnh, cấp huyện, giảm hơn 500 đơn vị cấp phòng, gần 1.000 đơn vị cấp đội⁽⁵⁾.

Thực tế cho thấy, việc thay đổi chức năng và bộ máy của cơ quan quản lý nhà nước về ngành ở Trung ương là tất yếu, tùy theo từng giai đoạn khác nhau mà số lượng các bộ cũng khác nhau, chức năng, nhiệm vụ quản lý nhà nước về ngành cũng phải có sự thay đổi tương ứng

Ở địa phương, UBND là cơ quan quản lý nhà nước ở địa phương, thực hiện chức năng quản lý nhà nước tất cả các vấn đề (ngành) trên địa bàn lãnh thổ. Các cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp tỉnh, cấp huyện giúp UBND cùng cấp thực hiện chức năng quản lý nhà nước đối với ngành, lĩnh vực. Các cơ quan này được tổ chức ở cấp tỉnh và cấp huyện. Hiện nay, tổ chức bộ máy cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương được quy định tại Nghị định số 24/2014/NĐ-CP gồm: 15 sở, Thanh tra tỉnh và Văn phòng UBND. Ngoài ra, có các cơ quan chuyên môn được tổ chức theo đặc thù riêng của từng địa phương: Sở Ngoại vụ, Ban Dân tộc, Sở Quy hoạch - Kiến trúc (được thành lập ở thành phố Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh). Tuy nhiên, xuất phát từ sự phát triển về ngành và quản lý nhà nước về ngành, một số địa phương đã tách Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch thành Sở Du lịch, Sở Văn hóa, Thể thao như thành phố Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh, Đà Nẵng, Hải Phòng và Lãnh Nghệ An, ..

Theo dự thảo nghị định về tổ chức các cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, có 04 sở được đề

xuất giữ nguyên nhằm bảo đảm ổn định và phát huy hiệu quả của mô hình tổ chức sở quản lý đa ngành, đa lĩnh vực hoặc sở tham mưu quản lý chuyên ngành, chuyên sâu có tính ổn định cao gồm: Sở Tư pháp, Sở Tài nguyên - Môi trường, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, Sở Y tế. Đối với các sở: Kế hoạch và Đầu tư, Tài chính, Giao thông vận tải, Xây dựng, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công Thương, Giáo dục và Đào tạo, Khoa học và Công nghệ, Văn hóa - Thể thao và Du lịch, Thông tin và Truyền thông, dự thảo nghị định để xuất giao thẩm quyền cho UBND cấp tỉnh trình HĐND cùng cấp quyết định giữ ổn định hoặc hợp nhất. Cơ sở của đề xuất sáp nhập là chức năng, nhiệm vụ của các sở này có mối quan hệ liên thông với nhau, tạo điều kiện cho việc tham mưu, giúp UBND cấp tỉnh thực hiện chức năng quản lý nhà nước thẩm quyền chung. Cụ thể, việc hợp nhất Sở Kế hoạch và Đầu tư với Sở Tài chính sẽ có tên gọi là "Sở Tài chính - Kế hoạch" xuất phát từ nhu cầu quản lý nhà nước về ngành tài địa phương được "Bộ Tài chính và nhiều địa phương ủng hộ như tỉnh Trà Vinh, Ninh Bình, Hải Dương, Đồng Tháp. Tuy nhiên, Bộ Kế hoạch và đầu tư, Bộ Giao thông vận tải và tỉnh Hà Tĩnh để nghị cân nhắc vì nhiệm vụ hai sở này quá lớn và quan trọng tại địa phương"^[6].

Sở Thông tin và Truyền thông được đề xuất hợp nhất với Sở Văn hóa - Thể thao và Du lịch cũng được nhiều địa phương ủng hộ do hoạt động báo chí, xuất bản, bưu chính viễn thông không lớn, như tỉnh Bạc Liêu đã sáp nhập và tỉnh Bến Tre xin được thí điểm. Sở Giao thông vận tải được đề xuất hợp nhất với Sở Xây dựng (thành Sở Giao thông vận tải - Xây dựng). Tuy nhiên, có địa phương cho rằng: "Việc hợp nhất giữa Sở Giao thông vận tải và Sở Xây dựng không hợp lý và không đồng tình với đề xuất sáp nhập. Theo một số địa phương, 02 sở thực hiện hai nhiệm vụ chuyên môn khác nhau, Sở Xây dựng liên quan đến việc quản lý nhà nước về xây dựng, kiến trúc, thẩm định, quản lý chất lượng công trình còn Sở Giao thông vận tải thì liên quan đến vấn đề hạ tầng, kết nối, chuyên môn về vận tải, duy tu,

sửa chữa đường bộ. Nếu hợp nhất 02 sở trong khi Bộ Giao thông vận tải và Bộ Xây dựng không hợp nhất dẫn đến một sở mà 02 bộ chỉ đạo, quản lý thi sẽ chồng chéo"^[7]. Mặc dù còn có ý kiến trái chiều nhưng thực tế, "tỉnh Lào Cai đã tiến hành sáp nhập 02 sở này, theo đó đã giảm 01 giám đốc, 03 phó giám đốc và 10 phòng ban, tinh gọn tổ chức bộ máy, hạn chế việc chồng chéo chức năng, nhiệm vụ, tiết kiệm biên chế, kinh phí thường xuyên, thuận lợi cho việc chỉ đạo điều hành, nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước"^[8].

Ý kiến cơ quan chủ trì xây dựng dự thảo Nghị định này cho rằng, xét trên một số nét tương đồng về yêu cầu quản lý nhà nước, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn có thể hợp nhất với Sở Công Thương, lấy tên là Sở Công nghiệp, Nông nghiệp và Thương mại. Bởi vì, sự phát triển của nông nghiệp mang tính liên ngành, cần có sự gắn kết giữa công nghiệp, nông nghiệp và thương mại. Tuy nhiên, Việt Nam là một quốc gia nông nghiệp, "khoảng 70% dân số hiện nay sống ở nông thôn, lao động nông nghiệp chiếm đến khoảng 42% mà đóng góp chưa đầy 15% thu nhập quốc dân"^[9]. "Năm 2018 đạt mức kỷ lục khoảng 40 tỷ USD nhưng giá trị của ngành nông nghiệp vẫn ở mức thấp"^[10]. Thực tế ngành nông nghiệp của Việt Nam và sự quản lý nhà nước về ngành nông nghiệp ở các địa phương hiện nay cũng khác nhau, đòi hỏi việc sáp nhập các cơ quan này tại các địa phương cần có lộ trình phù hợp.

Nhóm các sở, ngành gồm: Nội vụ, Thanh tra tỉnh, Văn phòng UBND được Bộ Nội vụ đề xuất tổ chức thí điểm hợp nhất tương ứng với Ban Tổ chức Tỉnh ủy, Ủy ban Kiểm tra Tỉnh và Văn phòng Đoàn đại biểu Quốc hội, Văn phòng HĐND cấp tỉnh. Đây là đề xuất sáp nhập 02 hệ thống cơ quan đảng và chính quyền, nếu thực hiện được bộ máy quản lý nhà nước sẽ giảm được một số đầu mối. Thực tế, tỉnh Hà Giang "đã hợp nhất Ban Tổ chức Tỉnh ủy với Sở Nội vụ, Ủy ban Kiểm tra Tỉnh ủy với Thanh tra tỉnh, Đảng bộ khối Doanh nghiệp tỉnh với Đảng bộ khối cơ quan tỉnh, giảm 03 đầu mối cơ quan cấp tỉnh, giảm 18 đơn vị cấp phòng, giảm 08 biên chế,

06 chức danh lãnh đạo cấp tỉnh⁽¹¹⁾). Sau sáp nhập, có thể thấy những vướng mắc về cơ chế vận hành, tinh giản biên chế hay hợp nhất một số chức danh ở cơ quan của Đảng và Nhà nước... là điểm chung của những nơi áp dụng thí điểm và hiệu quả như thế nào cũng cần có thời gian để đánh giá.

Riêng thành phố Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh, Bộ Nội vụ đề xuất sáp nhập Sở Giao thông vận tải và Sở Quy hoạch kiến trúc thành Sở Giao thông, Xây dựng và Phát triển đô thị nhằm nâng cao tính hiệu quả, khắc phục những bất cập, chồng chéo, thiếu đồng bộ trong quản lý hạ tầng đô thị thuộc ngành xây dựng (xây dựng nhà, cấp, thoát nước đô thị) và hạ tầng giao thông (xây dựng đường) vốn đang diễn ra ở các địa phương.

Ở cấp huyện: các cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp huyện được quy định tại Nghị định số 37/2014/NĐ-CP quy định tổ chức các cơ quan chuyên môn thuộc UBND huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh từ 10 đến 13 phòng, riêng các huyện đảo không quá 10 phòng. Ở khu vực đô thị: các quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh có: Phòng Kinh tế, Phòng Quản lý đô thị. Ở khu vực nông thôn, các huyện có Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Phòng Kinh tế và ha tầng; Phòng Dân tộc (UBND tỉnh trình HĐND cùng cấp quyết định) đối với những huyện cần có sự tham mưu về công tác dân tộc. Tuy nhiên trong thực tế, việc thành lập các cơ quan này cũng có sự đặc thù với một số địa phương, chẳng hạn các huyện của thành phố Hà Nội thay vì thành lập Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thì lại thành lập Phòng Kinh tế, thay vì thành lập Phòng Kinh tế và ha tầng thì lại thành lập Phòng Quản lý đô thị vì quá trình đô thị hóa ở các huyện đó diễn ra nhanh, phải có cơ quan quản lý nhà nước về kinh tế và đô thị. Trên cơ sở kế thừa những quy định còn phù hợp về cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp huyện, Bộ Nội vụ đưa ra phương án sắp xếp, kiện toàn các cơ quan chuyên môn hiện có và xác định tiêu chí thành lập đối với các cơ quan chuyên môn đặc thù, chuyên ngành để giải quyết những bất cập hiện nay.

Như vậy, ở Trung ương hiện có 22 bộ, cơ quan ngang bộ; ở địa phương giảm dần trong đó cấp tỉnh có khoảng 15 đến 20 sở và cơ quan ngang sở, cấp huyện có từ 10 đến 13 phòng, còn ở cấp xã chỉ có 07 chức danh công chức chuyên môn (Nghị định số 92/2009/NĐ-CP). Trong đó, "các cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp huyện, cấp tỉnh tham mưu giúp UBND các cấp thực hiện chức năng quản lý nhà nước ngành ở địa phương và thực hiện các nhiệm vụ, quyền hạn theo sự phân cấp, ủy quyền của cơ quan nhà nước cấp trên. Các cơ quan này chịu sự chỉ đạo, quản lý, tổ chức và biên chế của UBND, đồng thời chịu sự chỉ đạo, kiểm tra về nghiệp vụ của cơ quan quản lý nhà nước về ngành cấp trên" (Điều 9, Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015). Từ đó, có thể thấy bộ máy hành chính của nước ta hiện đang theo hình chóp ngược là chưa thực sự hợp lý. Vì vậy, cần cần đổi lại cơ quan nào cần mở rộng hoặc thu hẹp cho tương ứng với sự phát triển của các ngành.

Dự thảo nghị định nêu trên nằm trong chuỗi những công việc mà Chính phủ phải làm để thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ sáu (khóa XII) về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị và Nghị quyết số 56/2017/QH14 của Quốc hội về việc tiếp tục cải cách tổ chức bộ máy hành chính nhà nước tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả. Dù còn nhiều ý kiến nhưng những đề xuất của Bộ Nội vụ có phần hợp lý và cần thực hiện bởi bộ máy còn công kênh, trùng lắp về chức năng, nhiệm vụ. Tuy nhiên, ngày 08/12/2018, để sắp xếp tổ chức các cơ quan chuyên môn theo tinh thần Nghị quyết số 18/NQ-TW ngày 25/10/2017 một số vấn đề tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả và Kết luận số 34-KL/TW ngày 07/8/2018 của Bộ Chính trị về thực hiện một số mô hình thí điểm theo Nghị quyết số 18-NQ/TW, Bộ Nội vụ đã có văn bản đề nghị UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tạm dừng việc sắp xếp các cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp tỉnh, cấp huyện để chờ Chính phủ ban hành văn bản quy định

chính thức. Như vậy, việc tam dừng sáp nhập chỉ là tạm thời để tiếp tục nghiên cứu, xem xét đến các yếu tố đặc thù của từng địa phương và đưa ra mô hình hợp lý.

2. Một số vấn đề cần lưu ý khi cải cách tổ chức bộ máy quản lý nhà nước về ngành theo lãnh thổ ở Việt Nam

Từ những phân tích trên, khi cải cách tổ chức bộ máy quản lý nhà nước về ngành theo lãnh thổ ở Việt Nam hiện nay cần chú ý một số vấn đề sau:

Thứ nhất, sự gia tăng ngành, lĩnh vực là xu thế tất yếu khách quan cùng với sự phát triển kinh tế - xã hội. Ngành thay đổi thì cơ quan quản lý nhà nước về ngành cũng cần thay đổi, việc cải cách tổ chức bộ máy hành chính là tất yếu để thích ứng với sự thay đổi đó.

Thứ hai, phân chia theo ngành để thống kê, phân tích và tiến hành hoạt động quản lý nhà nước theo ngành. Việc phân chia cần có sự thay đổi và điều chỉnh cho phù hợp với sự phát triển và biến động của các ngành. Có bao nhiêu ngành thì phải có cơ quan quản lý nhà nước tương ứng để tiến hành quản lý ngành, lĩnh vực đó, tuy nhiên không cần thiết phải có đủ số cơ quan quản lý tương ứng với số ngành.

Thứ ba, tổ chức các cơ quan quản lý nhà nước có thể vừa mang tính chuyên môn hóa, vừa mang tính tổng hợp. Do đó, số lượng đầu mối các cơ quan quản lý nhà nước theo ngành sẽ không trùng với số lượng các ngành. Từ đó có thể giảm được đầu mối các cơ quan quản lý ngành, góp phần tinh gọn bộ máy quản lý hành chính nhà nước.

Thứ tư, tùy theo từng giai đoạn cụ thể, có thể việc tổ chức các cơ quan quản lý nhà nước theo ngành, sự gia tăng hay thu hẹp cơ quan quản lý nhà nước về ngành là cần thiết. Bởi việc xây dựng, tổ chức bộ máy phụ thuộc vào mức độ phát triển của ngành trong đời sống chính trị - xã hội.

Thứ năm, hợp nhất các sở, ngành là quy định khung để các địa phương thực hiện nên Chính phủ cần sớm ban hành nghị định mới về tổ chức cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp tỉnh, cấp huyện phù hợp với thực

tế. Đồng thời, để tạo sự đồng thuận của các địa phương và đảm bảo mục tiêu tinh gọn bộ máy, cần căn cứ vào tình hình thực tế để thực hiện sao cho phù hợp, không nên thực hiện đồng loạt, cào băng. Để làm được điều này, cần xây dựng cơ chế pháp lý phù hợp, trên cơ sở lấy ý kiến của các đối tượng chịu sự tác động và phải có lộ trình cụ thể nhằm mục đích tinh gọn tổ chức bộ máy, hoạt động hiệu lực, hiệu quả...>.

Ghi chú:

(1) Bộ Nội vụ, *Tài liệu chương trình bồi dưỡng ngạch chuyên viên* (ban hành kèm theo Quyết định số 900/QĐ-BNV ngày 06/8/2013 của Bộ trưởng Bộ Nội vụ), chuyên đề 9, phần II, tr.199, 202, 204, 205.

(2) Quốc hội, *Luật tổ chức Chính phủ năm 2015*.

(3) Chính phủ, Nghị định số 131/2018/NĐ-CP quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp, ngày 29/9/2018.

(4) tapchitaichinh.vn, *Bộ Tài chính đã cắt giảm 3.000 đầu mối các đơn vị*, ngày 24/10/2018.

(5) bocongan.gov.vn, *Bộ Công an triển khai Nghị định của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức; sơ kết công tác công an 6 tháng đầu năm 2018*, ngày 07/8/2018.

(6) thesaigontimes.vn, *Mô hình Sở kế hoạch - Tài chính còn gây băn khoăn*, ngày 31/3/2017.

(7) nld.com.vn, *Lần cẩn việc hợp nhất sở, ngành*, ngày 19/4/2018.

(8) laocai.gov.vn, *Khi hợp nhất, Sở Giao thông vận tải - Xây dựng Lào Cai sẽ có một giám đốc và 03 phó giám đốc cùng 10 phòng ban*, ngày 26/7/2018.

(9) vov.vn, *Một Chính phủ hành động thi ngành Nông nghiệp phải hành động*, ngày 04/01/2018.

(10) tapchicongthuong.vn, *Xuất khẩu nông sản Việt Nam năm 2019 hướng tới mục tiêu 43 tỷ USD*, ngày 04/02/2018.

(11) moha.gov.vn, *Hà Giang thí điểm hợp nhất một số cơ quan đơn vị*, ngày 08/10/2018.